

Lektura obowiązkowa

Zakres podstawowy

1. Biblia, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleta*, *Pieśni nad Pieśniami*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy wg św. Jana* - [scenariusze](#);
2. Jan Parandowski, *Mitologia*, część I *Grecja* - [scenariusze](#);
3. Homer, *Iliada* (fragmenty), *Odyseja* (fragmenty);
4. Sofokles, *Antygona*;
5. Horacy – wybrane utwory;
6. *Bogurodzica*; *Lament świętokrzyski* (fragmenty); *Legenda o św. Aleksym* (fragmenty); *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);
7. *Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu* (fragmenty);
8. *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty);
9. Gall Anonim, *Kronika polska* (fragmenty) - [scenariusz](#);
10. Dante Alighieri, *Boska komedia* (fragmenty);
11. Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; psalmy, w tym *Psalm 13*, *Psalm 47*; tren IX, X, XI, XIX; *Odprawa posłów greckich* - [scenariusze](#);
12. Piotr Skarga, *Kazania sejmowe* (fragmenty);
13. wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sep-Szarzyński;
14. Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty);
15. William Szekspir, *Makbet*, *Romeo i Julia* - [scenariusze](#);
16. Moliere, *Skąpiec*;
17. Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*, wybrane satyry;
18. Franciszek Karpiński, wybór sielanek i liryki religijnej;
19. Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane ballady, w tym *Romantyczność*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze; Konrad Wallenrod, *Dziady* cz. III - [scenariusze](#);
20. Juliusz Słowacki, *Kordian*, wybrane wiersze, w tym *Grób Agamemnona* (fragmenty), *Testament mój*;
21. Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska komedia*;
22. Cyprian Kamil Norwid, wybrane wiersze - [scenariusze](#);
23. Bolesław Prus, *Lalka* - [scenariusz](#), *Z legend dawnego Egiptu*;
24. Eliza Orzeszkowa, *Gloria victis*;
25. Henryk Sienkiewicz, [Potop](#);
26. Adam Asnyk, wybór wierszy;
27. Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;
28. wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprowicz - [scenariusze](#), Kazimierz Przerwa-Tetmajer, [Leopold Staff](#) - [scenariusze](#);
29. Stanisław Wyspiański, *Wesele* - [scenariusze](#);
30. Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (tom I – *Jesień*) - [scenariusze](#);
31. Stefan Żeromski, *Rozdziobią nas kruki, wrony...*, *Przedwiośnie* - [scenariusze](#);
32. Witold Gombrowicz, *Ferdydurke* (fragmenty) - [scenariusze](#);
33. wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;
34. Tadeusz Borowski, *Proszę państwa do gazu*, *Ludzie, którzy szli*;
35. Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* - [scenariusz](#);
36. Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;

37. wybrane wiersze następujących poetów:
Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, wybrane wiersze, w tym z tomu *Ocalenie*, oraz *Traktat moralny* (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, wybrane wiersze, w tym z tomów *Pan Cogito* oraz *Raport z oblężonego Miasta*, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel;
38. Albert Camus, *Dżuma*;
39. George Orwell, *Rok 1984*;
40. Józef Mackiewicz, *Droga donikąd* (fragmenty);
41. Sławomir Mrożek, *Tango*;
42. Marek Nowakowski, *Raport o stanie wojennym* (wybrane opowiadanie); *Górq „Edek”* (z tomu *Prawo prerii*);
43. Jacek Dukaj, *Katedra* (z tomu *W kraju niewiernych*);
44. Antoni Libera, *Madame*;
45. Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);
46. Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*);
47. Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* (fragmenty);
48. wybrane utwory okresu stanu wojennego;
49. powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk.

Zakres rozszerzony

Utwory określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

1. Arystoteles, *Poetyka*, *Retoryka* (fragmenty) - [scenariusze](#);
2. Platon, *Państwo* (fragmenty) - [scenariusze](#);
3. Arystofanes, *Chmury*;
4. Wergiliusz, *Eneida* (fragmenty);
5. św. Augustyn, *Wyznania* (fragmenty);
6. św. Tomasz z Akwinu, *Summa teologiczna* (fragmenty);
7. François Rabelais, *Gargantua i Pantagruel* (fragmenty);
8. Michel de Montaigne, *Próby* (fragmenty);
9. Jan Kochanowski, *Treny* (jako cykl poetycki) - [scenariusz](#);
10. William Szekspir, *Hamlet*;
11. wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej, w tym wybrane wiersze angielskich poetów jezior;
12. Juliusz Słowacki, *Lilla Weneda*;
13. Cyprian Kamil Norwid, *Bema pamięci żałobny rapsod*, *Fortepian Szopena*, *Czarne kwiaty* (fragmenty), *Promethidion* (fragmenty);
14. realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, *Ojciec Goriot* lub Charles Dickens, *Klub Pickwicka*, lub Mikołaj Gogol, *Martwe dusze*, lub Gustaw Flaubert, *Pani Bovary*);
15. Stanisław Wyspiański, *Noc listopadowa*;
16. Franz Kafka, *Proces* (fragmenty);
17. Michaił Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata* - [scenariusz](#);
18. Stanisław Ignacy Witkiewicz, *Szewcy*;
19. Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu *Sklepy cynamonowe*;
20. Tadeusz Konwicki, *Mała Apokalipsa*;
21. Jorge Luis Borges, wybrane opowiadanie;

22. Janusz Głowacki, *Antygona w Nowym Jorku*;
23. Sławomir Mrozek, wybrane opowiadania;
24. wybrane eseje następujących autorów: Jerzy Stempowski, Gustaw Herling-Grudziński, Zbigniew Herbert, Zygmunt Kubiak, Jarosław Marek Rymkiewicz (co najmniej po jednym utworze);
25. wybrane teksty z aktualnych numerów miesięczników oraz kwartalników literackich i kulturalnych.

Lektura uzupełniająca

W każdej klasie obowiązkowo dwie pozycje książkowe w całości lub we fragmentach, na przykład:

Zakres podstawowy

1. Sofokles, *Król Edyp*;
2. Mikołaj z Wilkowiecka, *Historyja o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim* (fragmenty);
3. ★ *Kronika Książąt Polskich*, oprac. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski;
4. *Dzieje Tristana i Izoldy* (fragmenty);
5. Giovanni Boccaccio, *Sokół*;
6. Mikołaj Rej, *Żywot człowieka poczciwego* (fragmenty) - [scenariusze](#);
7. Andrzej Frycz Modrzewski, *O poprawie Rzeczypospolitej* (fragmenty);
8. Miguel de Cervantes y Saavedra, *Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy* (fragmenty);
9. Wespazjan Kochowski, *Psalmodya polska* (wybór psalmów);
10. Wacław Potocki, *Transakcja wojny chocimskiej* (fragmenty z części I);
11. Ignacy Krasicki, *Monachomachia* (fragmenty);
12. Stanisław Trembecki, Franciszek Kniaźnin, wybrane utwory;
13. Jędrzej Kitowicz, *Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III* (fragmenty);
14. Julian Ursyn Niemcewicz, *Powrót posła*;
15. Stanisław Staszic, *Przestrogi dla Polski* (fragmenty);
16. Juliusz Słowacki, *Beniowski* (fragmenty), ★ *Listy do Matki* (fragmenty);
17. Aleksander Fredro, *Śluby panieńskie*;
18. Johann Wolfgang Goethe, *Cierpienia młodego Wertera* (fragmenty), *Faust* (fragmenty);
19. George Byron, *Giaur* (fragmenty);
20. Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. IV - [scenariusze](#);
21. Eliza Orzeszkowa, *Nad Niemnem* - [scenariusze](#);
22. Maria Konopnicka, wybór wierszy - [scenariusze](#);
23. ★ Henryk Sienkiewicz, *Listy z podróży do Ameryki* (fragmenty);
24. Stefan Żeromski, *Echa leśne*, ★ *Ludzie bezdomni* - [scenariusze](#);
25. Zofia Nałkowska, *Granica*;
26. Tadeusz Peiper, wybór wierszy;
27. Joseph Conrad, *Lord Jim*;
28. Anna Kamińska, Anna Świrszczyńska, Julia Hartwig, Stanisław Grochowiak, ★ *Ryszard Krynicki*, Edward Stachura, ★ *Adam Zagajewski*, wybór wierszy;
29. Kazimierz Moczarski, *Rozmowy z katem* (fragmenty);
30. Zofia Nałkowska, *Przy torze kolejowym* (z tomu *Medaliony*);
31. ★ Witold Pilecki, *Raport Witolda*;

32. ★ Wiesław Kielar, *Anus mundi*;
33. Jan Józef Szczepański, *Święty*;
34. ★ Zofia Kossak-Szczucka, *Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919*;
35. Tadeusz Różewicz, *Kartoteka* - [scenariusze](#);
36. Józef Czapski, *Na nieludzkiej ziemi* (fragmenty);
37. Leopold Tyrmand, *Dziennik 1954* (fragmenty);
38. ★ Jarosław Iwaszkiewicz, *wybrane opowiadanie* - [scenariusze](#);
39. Stanisław Lem, *Wizja lokalna*;
40. ★ John Ronald Reuel Tolkien, *Władca pierścieni. Drużyna pierścienia* - [scenariusze](#);
41. Samuel Beckett, *Czekając na Godota*;
42. Friedrich Dürrenmatt, *Wizyta starszej pani*;
43. Eugène Ionesco, *Lekcja*

lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.

Zakres rozszerzony

1. Erazm z Rotterdamu, *Pochwała głupoty* (fragmenty);
2. Tomasz Morus, *Utopia* (fragmenty);
3. Pedro Calderon de la Barca, *Życie snem*;
4. Wolter, *Kandyd, czyli optymizm* (fragmenty);
5. Jean-Jacques Rousseau, *Nowa Heloiza* (fragmenty);
6. wybrane utwory epickie okresu romantyzmu: Józef Ignacy Kraszewski, *Stara baśń*, Victor Hugo, *Nędznicy*, Edgar Allan Poe, *wybrane opowiadanie*, Henryk Rzewuski, *Pamiętki Soplicy* (fragmenty);
7. Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* (tom II – Zima);
8. Aldous Huxley, *Nowy wschód świata*;
9. Gabriela Zapolska, *Moralność pani Dulskiej*;
10. Gustaw Herling-Grudziński, *Wieża*;
11. Florian Czarnecki, *Nadberezyńcy*;
12. Bohumil Hrabal, *wybrane opowiadania*;
13. Wiesław Myśliwski, *Widnokrąg*;
14. Julian Strykowski, *Austeria*;
15. Umberto Eco, *Imię róży*;
16. ★ Zofia Kossak-Szczucka, *Błogosławiona wina*;
17. ★ Ferdynand Antoni Ossendowski, *Mocni ludzie, Ludzie, zwierzęta, bogowie*;
18. ★ Krystyna Lubieniecka-Baraniak, *Gdy brat staje się katem*;
19. wybrane wiersze poetów polskich i obcych;
20. wybrana powieść polska i obca z XX lub XXI wieku;
21. wybrany dramat polski i obcy z XX lub XXI wieku;
22. ★ Jan Paweł II, *Przekroczyć próg nadziei* (fragmenty), *Tryptyk rzymski, Pamięć i tożsamość* (fragmenty), *Fides et ratio* (fragmenty);
23. ★ Karol Wojtyła, *Przed sklepem jubilera*;
24. ★ Stefan Wyszyński, *Zapiski więzienne*;
25. ★ Paweł Zuchniewicz, *Ojciec wolnych ludzi. Opowieść o Prymasie Wyszyńskim*

lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.

[Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia](#)